

Vakre, farlige understrømmer

ARENDALE: Uten å være forberedt på det, var publikum med på et betagende lys- og skyggespill da de lørdag kom til norgespremieren på forestillingen om den sunkne byen Vineta, det nordeuropeiske Atlantis.

AV DIDI GRIMSGAARD

Publikum vandret mellom lyskilder og mange meter høye gjennomskinnelige flor-tepper hvor tekster, noter og kart var projisert både på disse kulissene og gjennom dem, slik at bildene også falt på de hvite bakveggene. Så viste det seg at tilskuerne også selv skapte bevegelse og skygger,

BETAGENDE: Tone Avenstrout (t.v.) og Gurá Mathiesen trakk et henført publikum til forestillingen om Vineta, som hadde norgespremiere i Arendal lørdag.

der de stadig forflyttet seg for å se hva som foregikk i scenerommet.

Publikum spilte med

Scenen var den første salen i Galleri Bomuldsfabriken, og tilskuerne ble medvirkende på en fascinerende måte... det var som om de var gjengangere fra middelalderbyen Vinetas storhetstid - eller fra et hvilket som helst forlapt samfunn; sjeler fra en svunnen tid... eller kanskje et sted i fremtiden?

Forestillingen om Vineta er ikke bare beretningen om en rik by som ifølge legendene forsvant i Østersjøen for tusen år siden, men også om den tomhet og lede som kan ramme mennesker i samfunn med høy sivilisasjon og materialisme - der sjel og idealisme er i ferd med å drukne.

En sjelden samklang

I 1960-70-årene begynte kunstnere å eksperimentere med levende billedshow på en ny måte; de skapte situasjoner hvor noe hendte - gjerne spontant, som «happenings» i en flom av lys og musikk. Så opp-

sto også formen «performance» hvor kunstnere opptrådte i og rundt sine installasjoner - og gjerne tok publikum med.

Dette var langtfra nytt, egentlig, men fikk i 1970-årene en sprek og eksperimentell form - det ble ofte multimedie-show med alt man kunne skaffe av effekter.

De beste elementene fra disse trendene har overlevd og er blitt videreutviklet, OG DE ER PÅVEI INN IGJEN - merk det! - men nå i en renere og mer kresent registrert form.

Som i Vineta-forestillingen, hvor alt er i samklang, og hvor alt fra selve installasjonen (kulisser, projeksjoner, rekvisitter, lys og lyd) til musikk- og tekstvalg og skuespillere er i harmoni over ett tema, en grunn tanke.

Kresent prosjekt

Vineta-forestillingen er skapt av sørlendingen Tone Avenstrout og Otmar Wagner (begge er performance-kunstnere og utdannet henholdsvis som dramaturg og scenograf, og er fremført mange steder i Tyskland hvor de begge ar-

beider. Norsk kulturråd og Akademie der Künste i Berlin har delfinansiert de norske fremvisningene, som utenom Arendal kun skjer i Kristiansand og Bergen.

Tekstene er ledig og godt oversatt, man føler tilhørighet selv i en myte fra et annet land.

Det tekniske fungerer presist, det visuelle er både vakert og skremmende, og det skjer noe absolutt hele tiden - over alt i hele rommet.

Til den norske versjonen har den drevne dramaturgen Tone Avenstrout (som også er skuespiller) tatt med seg Gurá Mathiesen fra den kjente multikunstneriske fri-gruppen Bak-truppen, og hennes tekstfremførelser er en fryd av velmodulerte nyanser.

Å få publikum til å komme til et galleri i Arendal - på snøføre i mørket en lørdags vinterkveld, er ikke lett. Men Vineta-forestillingen lokket mange! Og etter selv å ha deltatt i det hele, uten egentlig å vite om det, sto de betatt - og litt skremt - og stirret på sluttbildene, der projeksjonene av Vineta-materialet ble overrislet av vann og bobler, og ble svakere og svakere... ■

Tekstene er ledig og godt oversatt

Aqde-pösten, 24. jan. 2000